



ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ДО
Г-ЖА ДЕНИЦА САЧЕВА
МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА**

ОТНОСНО: Множество жалби на граждани до омбудсмана на Република България, свързани с отказ за отпускане на безлихвен кредит, подпомагаш хората, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19, поради невнесени от работодателите осигурителни вноски

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО САЧЕВА,

Във връзка с Решение на Министерски съвет 257/14.04.2020 г. Българската банка за развитие обяви механизма, условията и реда за кредитиране на физическите лица по Програмата за гарантиране на безлихвени кредити в помощ на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19. В Програмата се съдържат условията, на които трябва да отговарят физическите лица, за да получат финансиране, както и самият механизъм за кредитирането чрез финансовата подкрепа на „Българска банка за развитие“ АД. Беше оповестено също така, че 12 кредитни институции са заявили желание за участие в гаранционната програма на Българската банка за развитие.

Като приветствам тази възможност за подкрепа на гражданите, с тревога обръщам внимание, че множество работници и служители, кандидатствали за получаване на такъв кредит ме сигнализират за това, че са получили отказ, като нерядко единствената причина за отказа е невнесени от страна на работодателя осигурителни вноски. Беше изнесена информация, че в близо 95% от случаите отказите касаят проблеми с плащането на осигуровките, а едно от условията, заложено в Програмата е да бъдат платени осигуровките за последните 6 месеца. Съобразявайки това условие банките служебно извършват справка в НОИ. Когато установят, че работодателят не е изплатил дължимите осигуровки за период до 6

месеца от подаденото искане за безлихвен кредит, те отказват отпускането на искания кредит на работника или служителя.

Считам, че подобно изискване, заложено в Програмата за гарантиране на безлихвени кредити в помощ на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19 е некоректно и ощетява работниците и служителите, които кандидатстват за тези кредити. Задължението за внасяне на осигурителните вноски на работниците и служителите е възложено на работодателите. Няма правна възможност в българското законодателство, работещите сами да внасят осигуровките си. Същевременно в Кодекса за социално осигуряване е предвидено, че за осигурителен стаж се зачита времето, през което работниците и служителите са работили при законоустановеното за тях работно време и за тях са внесени или дължими осигурителните вноски. По този начин Кодексът установява статут на осигурени лица и за работещите, за които осигуровките са внесени и за тези, за които осигурителите са декларирали, като дължими осигурителните вноски, без да са ги внесели.

В този смисъл намирам за неправилно и ощетяващо правата на кредитоискателите – работници и служители обвързването на правото им да получат или не кредит, в зависимост от това платил ли е осигурителните вноски неговият работодател. Считам, че следва работниците, чиито осигурителни вноски са внесени или дължими да бъдат третирани еднакво при преценката за правото им да получат безлихвен кредит по Програмата за гарантиране на безлихвени кредити в помощ на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19. Намирам за правилно изискването за внасяне на осигурителните вноски да бъде относимо като условие за отпускане на кредит само за самоосигуряващите се лица, които са задължени сами да внасят своите осигурителни вноски.

Предвид притесненията на гражданите и вълнуващите ги в този труден за страната момент въпроси, със съзнанието за личната Ви ангажираност и Вашия професионализъм, и с надежда за разбирането Ви към проблемите на работниците, останали без доходи в резултат на ползването на неплатен отпуск, поради пандемията от COVID-19, се обръщам към Вас за разглеждане на очертания проблем, и изразяване на компетентно мнение и становище за решаването му. За Вашето мнение, очаквам да ме информирате в разумен срок.

С уважение,

**ДОЦ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**